

NORSK LOVTIDENDE

Utgitt efter offentlig foranstaltning ifølge lov av 1 april 1876

Nr. 17	Utgitt 6 mai	1929
--------	--------------	------

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

24 april.

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 19, annet ledd, opheves herved den ved departementets skrivelse av 29 april 1926 fastsatte innskrenkning i den frie motorvognkjøring på hovedveistrekningen Rage bro—Dirdal i Rogaland fylke. Samtidig bestemmes at motorvognkjøring på hovedveistrekningen Rage bro—Dirdal inntil videre bare skal være tillatt fra kl. 0 (midnatt) —3, 6—9, 12—15 og 18—21 i retning Dirdal—Rage bro og fra kl. 3—6, 9—12, 15—18 og 21—24 i retning Rage bro—Dirdal.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

29 april.

Ifølge bemyndigelse i kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 25 juli 1913 Oslo bystyres beslutning i møte den 11 april 1929 om forandring i den gjeldende vedtekt om lukningstid for utsalgssteder i Oslo.

Vedtekten får herefter sådan lydelse:

§ 1. Utsalgssteder skal i almindelighet holdes lukket: Hverdager fra kl. 18 til 7¹/₂ morgen, søn- og helligdager, 1 og 17 mai den hele dag samt påskeaften, pinseaften og jul- og nyttårsaften (når de ikke faller på helligdag) fra kl. 17.

I tiden fra og med 21 juni til og med 20 august, for bokhandlernes vedkommende dog kun til og med 15 august, lukkes alle hverdager kl. 17, undtagen fredag, hvor der lukkes kl. 18.

Herfra gjelder følgende undtagelser:

1. Aviskiosker, apotek og bevertningssteder er helt undtatt.
2. Utsalgssteder for tobakk og tobakksartikler og (i forbindelse dermed) spillkort, spaserstokker, skrivesaker og aviser skal holdes lukket: Hverdager fra kl. 20 til kl. 6 morgen, hverdager før søn- og helligdager dog først fra kl. 21. Julaften, påskeaften, pinseaften og nyttårsaften lukkes kl. 18. På søn- og helligdager holdes lukket hele dagen.

29 april.

I tiden fra og med 21 juni til og med 20 august holdes lukket kl. 19 på hverdager, søndager hele dagen.

3. Utsalgssteder hvor ikke andre varer selges enn frembringelser av have og jordbruk i naturlig tilstand, ville bær og blomster, egg, melk, fløte, baker- og konditorvarer, tillaget mat, mineralvann og øl (i den utstrekning salget av denne vare for øvrig er tillatt i lovgivningen) skal holdes lukket: Hverdager fra kl. 19 til kl. 7 morgen. På søn- og helligdager kan der holdes åpent fra kl. 8 til kl. 10 formiddag. For utsalgssteder hvor der kun selges frukt og konfekt, gjelder disse regler med den forandring at der på hverdager lukkes kl. 20 og på søn- og helligdager holdes åpent fra kl. 17 til kl. 20. Skjærtorsdag, 2den påske-, pinse- og juledag gjelder — med den begrensning som følger av helligdagslovgivningen — den for almindelige hverdager fastsatte lukningstid. Jul-, påske-, pinse- og nyttårsaften lukkes kl. 18.

I tiden fra og med 21 juni til og med 20 august holdes lukket fra kl. 19 de fire første virkedager i uken, fredager og lørdager fra kl. 20, søndager fra kl. 10 formiddag.

I øvrig kommer den almindelige helligdagslovgivning til anvendelse.

§ 2. I lukningstiden må kunder ikke innlates; derimot er det tillatt å ekspedere kunder som er kommet inn før lukningstiden.

§ 3. I de siste 14 hverdager før julaften er lukningstiden 2 timer senere enn ordinært.

§ 4. Overtredelse av foranstående bestemmelser medfører straff i henhold til straffelovens § 339.

Denne vedtekt trer i kraft fra og med 1 mai 1929.

29 april.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 bestemmer departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 2 april 1917 § 3 at den som i Krødsherad herred, Buskerud fylke, gjør sig en næring av å drive herberge eller bevertning med mat og drikke, fra 1 juni 1929 å regne skal ha bevilling.

29 april.

Skrivelse fra Socialdepartementet.

I medhold av kongelig resolusjon av 25 april 1924 stadfester departementet herved i henhold til lov nr. 5 av 2 april 1917 § 5 den vedtekt for herberger og bevertner-næringen i Florø som Florø bystyre har fastsatt i møte den 18 mars 1929, som gjeldende inntil videre fra og med 1 juni 1929.

29 april.

Vedtekten er sålydende:

§ 1. Enhver som gjør sig en næring av å drive herberge — hotell, pensjonat, losjhus eller lignende — eller bevertning med mat eller drikke, skal sørge for at der i de dertil benyttede lokaler intet forefaller som strider mot orden og sommelighet. Berusede personer må ikke tilstedes adgang til bevertninger eller herberger.

§ 2. Ingen må i herberger eller bevertninger finnes i åpenbar beruset tilstand eller gjøre sig skyldig i voldsom eller støiende optreden hvorved andre gjester, verten eller dennes familie eller tjenere fortreddes, eller andre av husets beboere eller omboende forstyrres, og heller ikke på annen måte vise uanstendig eller forargelig opførsel.

§ 3. Bevertningsstedene skal holdes lukket fra kl. 10 kveld før søn- og helligdager til kl. 1 em. på disse dager, og ellers fra kl. 10 kveld til kl. 6 morgen. I månedene mai, juni, juli og august kan dog holdes åpent til kl. 11 kveld.

I lukningstiden må ingen bevertning med mat eller drikke finne sted, og ingen gjester innlates eller opholde sig på sådanne steder. Disse bestemmelser gjelder dog ikke reisende eller faste gjester i herberger.

Det er overlatt politiet så vel ved enkelte leiligheter å gi særskilt tillatelse til å lukke senere og åpne tidligere som å meddele almindelig lignende tillatelse til bevertningssteder hvor bevertning med spisevarer skjønnes å være hovedsaken og hvor tillatelsen ikke antas å ville bli misbrukt. Omvendt kan politiet i alle tilfelle hvor det finner at vedkommende verter ikke overholder den tilbørlige orden eller hvor naboene forstyrres ved støi fra lokalene, påby lukning efter politiets bestemmelse. Politiets tillatelse kan når som helst og uten varsel tilbakekalles.

Ved forskriftene i denne paragraf gjøres ingen forandring i de om tiden for salg og skjenking av brennevin, øl, vin, fruktvin og mjød ifølge lovgivningen gjeldende forskrifter.

§ 4. Politiet kan, for såvidt det måtte finne grunn dertil, helt eller delvis forby at der anvendes til betjening kvinner under en viss alder.

§ 5. På bevertningssteder, så vel i spiselokaler som i skjenkelokaler med tilliggelser, derunder innbefattet klubb- og foreningslokaler, er det forbudt å fortære avhentede eller medbragte alkoholholdige drikkevarer, jfr. lov av 5 april 1927 §§ 59 og 60.

§ 6. Politiets funksjonærer kan når som helst inispisere herberger og bevertningssteder og alle rum og tilliggelser i forbindelse med disse.

- 29 april. § 7. Et avtrykk av disse vedtekter skal opslåes på et lett iøinefallende sted i ethvert herberge og enhver bevertning.
- § 8. Overtredelse av disse vedtekter straffes efter loven, jfr. straffelovens § 339, 2net ledd.

29 april. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet.

I henhold til bemyndigelse gitt ved resolusjoner av 4 juni 1920 og 11 desember 1924, kfr. brandloven av 15 august 1908 §§ 23, 24, 27 og 67, godkjennes som gjeldende inntil videre de av Stathelle bystyre i møter den 5 oktober 1928, 3 januar og 20 mars 1929 vedtatte regler for brandvernets ordning og forskrifter for brandvernet og dets overbefalingsmenn i Stathelle med enkelte av departementet foretatte forandringer.

De godkjente regler for brandvernets ordning er sålydende:

I. Brandvernet skal bestå av følgende avdelinger:

1. Motorsprøiteavdelingen med slangemannskap.
 2. Dampsprøiteavdelingen med slangemannskap.
 3. Seil-, rednings- og nedrivningsavdelingen,
- og har som ledelse brandchefen og hans stedfortreder samt brandmesteren.

II. Motorsprøiteavdelingen skal ha en formann, en næstformann og 2 maskinister med 2 varamenn og minst 15 mann til transport av sprøiten og betjening av dens slangemateriell.

Dampsprøiteavdelingen skal ha en formann og en næstformann og minst 15 mann til betjening av slanger.

Seil-, rednings- og nedrivningsavdelingen skal ha en formann, en næstformann og minst 13 mannskaper.

Ethvert mannskap kan dog av ledelsen settes til tjeneste for enkelt anledning i annen avdeling enn den hvortil han er utskrevet.

III. Med motorsprøiteavdelingen foretas minst én ordentlig øvelse hver annen måned året rundt. Med de øvrige avdelinger skal der holdes øvelser minst én gang årlig. Øvelser eller instruksjoner kan ellers holdes så ofte brandchefen finner det tjenlig.

IV. Brandvernets befal og mannskaper møter til brandtjeneste efter alarmering på den måte som er eller måtte bli bestemt. De skal straks melde sig for sine foresatte og må ikke forlate brandstedet eller sitt arbeide uten tillatelse.

V. Mannskaper plikter å møte til de av brandstyret påbudte øvelser og mønstringer. De skal straks melde flytning til brandchefen.

3 mai. **Kongelig resolusjon**, hvorved bestemmes:

1. Med hjemmel av § 15 i lov om tilsyn med

pleiebarn av 29 april 1905 fastsettes at §§ 1—9 i 3 mai.
den nevnte lov skal gjelde for Hemsedal herred,
Buskerud fylke.

2. I henhold til nevnte lovs § 2 meddeles godkjennelse på
følgende vedtekt for herredet:

«Ingen må motta pleiebarn uten at han eller hun
på forhånd har erhvervet helserådets tillatelse dertil».

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes:

3 mai.

I. I henhold til § 11, jfr. § 4, i lov om sundhetskommisjoner m. v. av 16 mai 1860 og § 3 i lov om særegne foranstaltninger mot tuberkuløse sykdommer av 8 mai 1900 meddeles approbasjon på vedtak av herredsstyret for Tysfjord herred Nordland fylke, i møte 12 desember 1928 om nye almindelige helseforskrifter for herredet og forskrift om meldeplikt ved tuberkuløse sykes flytning, — dog med en enkelt endring.

II. De ved kongelig resolusjon av 17 oktober 1896 approberte almindelige helseforskrifter opheves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

De nye helseforskrifter m. v. er sålydende:

Om helserådet og dets virksomhet.

§ 1. Herredet skal til enhver tid være delt i helsekretser svarende til skolekretsene med hver sin tilsynsmann valgt av helserådet. Tilsynsmennene har hver i sin krets en særlig plikt til å føre tilsyn med gjennomførelsen av herredets helseforskrifter.

Tilsynsmennene velges i første møte i helserådet efter at nytt herredsstyre har begynt sin virksomhet og fungerer for valgperioden.

Om bygningsvesen.

§ 2. Enhver som akter å opføre husbygning eller foreta vesentlige forandringer eller reparasjoner eller omdanne ut-
hus til bolig skal, før arbeidet påbegynnes, anmelde dette til en av de nærmestboende tilsynsmenn eller helserådets ordfører. Selv uten sådan anmeldelse har en helsetilsynsmann plikt til å påse at herredets helseforskrifter blir overholdt.

Følgende bestemmelser blir å iakta:

- a) Avstanden mellem våningshus og matbod på den ene side og privet, stall, fjøs, grisehus og hus for fjærkre på den annen side skal være minst 10 meter.

- 3 mai. b) Bebyggelsen skal ordnes slik at der kan komme så meget sol til beboelsesrummene som den til rådighet stående plass gir anledning til.
- c) Matjorden skal fjernes fra hustomten. Denne må være tørr og ved tilstrekkelig avgrøftning og avledning beskyttet mot overvann og tilsig fra gjødselbinge, kloakk eller lignende, og mot grunnvann til sådan dybde som anlegg av tørr kjeller gjør nødvendig.

På tun og gårdsplass skal fordypninger utfylles så der ikke dannes vann og sølepytter.

- d) Våningshus som er bestemt til varig opphold for mennesker skal opføres på en undermur av gråsten eller betong av minst 30 cm. høide over jorden.

Undermuren skal være tett og forsynt med minst 2 trekkhull, hvert minst 150 cm². stort. Over grunnmuren skal der legges isolasjonsbelegg. Hvor der ikke er kjeller må der mellom gulvet i 1. etasje og jordoverflaten innenfor muren være minst 60 cm. avstand.

- e) Ethvert beboelsesrum som ikke har skråtak, skal være minst 2,25 m. høit mellom gulv og tak.

Når loftsrum innredes med skråtak og aktes benyttet til beboelse, skal den minste tillatte høide ved skråtakets laveste del være 1 m. På skråtakets høieste del skal der være minst 2,25 m. til gulvet.

I ethvert beboelsesrum skal der være minst ett vindu som kan åpnes mot fri luft. I eldre beboelsesrum hvor der ikke er noget vindu som kan åpnes, skal minst ett sådant anbringes innen ett år efter at disse forskrifter er approbert.

Vindusflaten i et beboelsesrum må ikke være mindre enn $\frac{1}{10}$ av gulvflaten.

Dersom der i sove- og tilholdsrum benyttes kokeovn, skal der anbringes en hensiktsmessig innretning til å opfange og avlede den damp som opstår ved kokning.

- f) Kjellere skal være tørre, luftige og rene.

Hvis der jevnlig skjer ansamling av vann i en kjeller, skal helserådet ha rett til å påby sådan drenering av grunnen at kjelleren kan holdes tørr.

Kjelleren skal ha vindu eller annen åpning som kan brukes til luftveksling.

For kjellere der benyttes til beboelse, handel eller verksted, skal følgende bestemmelser gjelde:

1. Høiden fra gulv til loft skal være minst 2,25 meter. Overkanten av jorden på husets utside må intet steds stå mer enn 1,25 m. høiere enn kjellerens gulv. Ytterflaten av veggene skal være skilt

fra jorden ved en 60 cm. bred grav, fylt med kult- 3. mai.
sten, som skal gå minst 20 cm. dypere ned enn
kjellergulvet og være godt drenert.

2. Grunnen under sådant kjellerrum skal være drenert
og fylt med et minst 20 cm. høit lag av pukksten.

Gulvet skal være dobbelt og fylt med tørr fyll.
Det underste gulv skal være av vanntett stoff, as-
falt, cement eller lignende. Det øverste gulv skal
være et minst 6,5 cm. tykt, godt sammenploiet tre-
gulv.

3. Rummet skal være forsynt med ovn og frisklufts-
ventilasjon efter helserådets nærmere bestemmelser.

4. Det skal ha minst ett vindu som kan åpnes. Vin-
dusflaten skal være minst en tiendedel av gulv-
flaten.

g) Jordgammer må for fremtiden ikke opføres til beboelses-
rum for mennesker uten helserådets spesielle tillatelse.

§ 3. Gulvet i bebodd rum skal vaskes og skures minst
2 ganger i uken. Storrengjøring — rundvask — foretas
minst 2 ganger året.

For barakker, fellesboliger og hus, hvor der bor mer
enn 1 familie, gjelder dessuten at trapper og ganger skal
vaskes minst 3 ganger i uken. De felles «ytre» bekvemme-
ligheter skal holdes rene og ordentlige. Avfall, søppelbøtter
og stinkende skyllevann eller lignende må ikke hensettes i
ganger og trapper.

§ 4. Finner helserådet noget bebodd hus eller annet
opholdssted for mennesker å være skadelig for helsen på
grunn av mangel på lys eller luft, ved fuktighet, urenslighet
eller overfylling av mennesker kan det forby at huset eller
rommet brukes til mangelen er rettet.

§ 5. Hester, kjø, får, svin, gjeter, fjærkre eller kani-
ner må ikke huses inne i beboelsesrum eller i rum som be-
nyttes som oplagssted eller opbevaringssted for matvarer
eller har felles vegg med sådanne rum.

Fra dyrenes opholdssted må heller ikke være tilsig til
beboelsesrum eller til matbod, og heller ikke til brønn, bekk
eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller
dyr eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller til-
virker nærings- eller nydelsesmidler.

I tettere bebyggede strøk kan helserådet fastsette spe-
sielle forholdsregler for eller ganske forby at der holdes hus-
dyr av forannevnte slags, hvis det medfører sanitære ulem-
per. Helserådet bestemmer selv hvilke strøk der til enhver
tid er å anse som tettere bebygget.

3 mai.

Om bedrifter.

§ 6. Akter nogen å sette i gang bedrift som ved stank eller giftige gassarter kan forurense luften, eller som det på annen måte kan være frykt for vil bli til skade for arbeidernes eller naboenes helse, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før anlegget påbegynnes. Vedkommende skal være pliktig til både ved anlegget og ved driften å rette sig efter de bestemmelser som helserådet gir for å hindre eller fjerne sanitære ulemper.

Enhver bedrift av denne slags, også de som er i virksomhet, skal være underkastet helserådets tilsyn.

Hvis det viser sig at nogen bedrift blir drevet med større fare for den almindelige sundhetstilstand enn bedriftens natur nødvendig medfører, har vedkommende til enhver tid å rette sig efter de pålegg og bestemmelser som helserådet gir for å fjerne sanitære misligheter.

§ 7. Arbeidsrum og verkstedslokaler er underkastet helserådets tilsyn og de bestemmelser, det måtte gi for å hindre sanitære misligheter i det enkelte tilfelle. Helserådet kan kreve anbragt de ventilasjonsinnretninger, som det finner nødvendig.

Bakerier, slakterier, meierier, ysterier og andre produktionssteder for matvarer må ikke opprettes eller forandres uten først å være anmeldt til helserådet. Det samme gjelder utsalgssteder for matvarer.

Lokalene skal til enhver tid stå under helserådets tilsyn, og eierne skal være pliktige til uopholdelig å utføre de pålegg helserådet måtte finne påkrevet for å hindre at matvarer forurennes eller bederves.

Lokalene skal være tilstrekkelig store og lyse og skal holdes godt luftet og rene og være således innrettet at de lett kan rengjøres.

Om priveter og avfallsstoffer.

§ 8. 1. Til ethvert våningshus skal der innrettes et privet med minst et avlukke for hver 10 personer. Priveter må ligge minst 10 meter fjernet fra eget eller andres våningshus og matbot samt fra offentlige eller privat felles vei. Fra privetet må der ikke kunne skje tilsig hverken til nogen av de nevnte steder eller til opkomme eller brønn, bekk eller andre steder, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr eller vann til annet husbruk, og heller ikke til vann som brukes i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

3 mai.

2. Ved bygning eller steder hvor der jevnlig samles mange folk, f. eks. kirker, bedehus, skoler, forsamlingslokaler o. lign., skal der finnes priveter og urinsteder særskilt for hvert kjønn og av sådan størrelse og innretning som helse-rådet i hvert tilfelle bestemmer.

3. Priveter skal alltid holdes rene. Sete og gulv skal vaskes minst 2 ganger i uken.

Privetbingene skal være tette og innklædde, og må påfylles strømidler så ofte og i sådan mengde at ekskrementene til enhver tid er tildekket.

4. Bingene skal tømmes før de er $\frac{3}{4}$ fulle, og for øvrig så ofte som helserådet finner det nødvendig av sanitære grunner.

5. Privet kan anbringes i egen bygning eller i annen uthusbygning i kortere avstand enn 10 m. fra våningshus, matbot o. s. v., hvis der innrettes frostfritt vannklosett eller annen klosettinnretning med flyttbare beholdere.

Følgende skal da iakttas:

Privetet skal ha tette vegger og dør som kan holdes ordentlig igjenlukket. Det skal ha vindu som kan åpnes mot frisk luft, og være forsynt med luftpipe som utmunner under setet. Åpningen i setet skal være forsynt med tilhengslet lokk.

Brukes flyttbar beholder skal den stå på tett muret underlag og må ikke være synlig utenfra. Der skal jevnlig påfylles et strømiddel i så tilstrekkelig mengde, at ekskrementene tildekkes. Beholderen skal tømmes før den blir $\frac{3}{4}$ full og etter hver tømning ordentlig rengjøres.

6. Klosett kan anbringes i våningshus når følgende iakttas:

a. for klosettindretninger med flyttbare beholdere (ikke vannklosett):

Klosettrumets gulv skal være cementert, asfaltert eller forsynt med annet lignende hårdt og vanntett beleg. Loft og vegger skal være murpusset eller cementert. Rummet skal være forsynt med vindu som kan åpnes til fri luft, og med luftpipe som skal gis utmunning over våningshusets tak. Der må ikke være umiddelbar adgang fra beboelsesrum til klosettrum, heller ikke fra kjøkken eller rum hvor matvarer opbevares, eller fra innelukket entré hvortil fører dør fra nogen av disse rum.

b) for frostfritt vannklosett:

Som under a) anført, dog fordres ikke cementert eller asfaltert gulv eller murpussete vegger, heller ikke forlanges vindu ut til fri luft. Gulvet gjøres av godt sammenploide bord, veggene paneles.

3 mai. I begge de under a) og b) anførte tilfelle må innretningsplan forelegges for og godkjennes av helserådet.

7. Anbringes urinsteder inne i våningshus eller i andre lokaler bestemt til opphold for mennesker, skal de innrettes som foran omhandlet for klosettrum med flyttbare beholdere i våningshus.

Anbringes urinsteder annetsteds skal helserådets nærmere bestemmelse derom følges.

Urinsteder skal gis avløp til kloakk eller annet av helserådet godkjent sted. De skal holdes godt rene.

Urinstedet og dets avløp skal alltid innrettes således at der ikke skjer tilsig derfra til våningshus, matbod, offentlig eller privat vei, eller til brønn, bekk eller andre steder hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilvirker nærings- eller nydelsesmidler.

§ 9. 1) Soppel, feieskarn eller annet avfall så vel fra beboelseshus som bedrifter skal enten brennes eller samles i tette med lokk forsynte kasser, derefter legges i kompost eller bortbringes til sted som dertil måtte være anvist av helserådet. Brukes kasser skal de tømmes og rengjøres før de blir helt fulle.

2) Komposter, søppelhauger eller annet oplag av avfall eller gjødningsstoffer må ikke legges nærmere allfarvei, våningshus eller matbod enn 10 meter. De skal alltid holdes vel tildekket med jord, og de skal anlegges således at derfra ikke skjer tilsig til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler.

3) Søppelvann og skyllevann må ikke slås utenfor husdøren eller i dennes nærhet, men i godt tildekkede synkebrønner eller synkegrøfter som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller allfarvei enn 10 meter, og således at der ikke skjer tilsig til sted, der det tas vann til mennesker eller dyr som nevnt under 2), eller til nabos eiendom uten dennes tillatelse.

Synkebrønner og synkegrøfter skal rengjøres eller vaskes så ofte det viser sig nødvendig.

4) Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft eller stenur. Enhver vask hvori der tømmes kloakkvann, skal være forsynt med vannlås.

§ 10. Ådsler, døde dyr eller deler av sådanne skal brennes eller nedgraves på et avsides sted, minst 1 meter under jordoverflaten og således at der ikke skjer tilsig til drikkevann. Er dyret død av sykdom som går inn under

lov om foranstaltninger mot smittsomme husdyrsykdommer, 3 mai.
kommer denne lov til anvendelse.

§ 11. Fra uthus eller bedrift må der ikke skje tilsig av gjødsel eller andre illeluktende eller forrådnende stoffer til vann som benyttes som foran nevnt, heller ikke til offentlig eller privat vei, og ikke til nabos eiendom uten hans tillatelse.

§ 12. Transport av gjødsel og avfall på offentlig vei skal foregå på sådan måte at intet av betydning spilles. I tettere bebyggede strøk og på marker som har helling til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller til bruk i bedrifter som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, skal gjødningsstoffene enten hurtigst mulig nedmuldes eller tildekkes med jord.

Privetgjødning må ikke oplegges eller spredes nærmere brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann til bruk som foran nevnt enn 10 meter og annen naturlig gjødsel ikke nærmere enn 5 meter.

§ 13. Om drikkevann.

1) Brønner, bekker, elver eller annet vann hvorfra der tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nydelsesmidler, må ikke forurenses på nogen som helst måte.

Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødseleoplager nærmere enn 10 m. eller har tilsig derfra.

2) Der må i brønn- eller vanninntaks umiddelbare nærhet ikke foregå vaskning eller skylling av klær, badning eller lignende.

3) Renvannsbrønner skal på hensiktsmessigste måte beskyttes mot forurensning av overvann. De skal være stensatt eller muret på sidene og ha en minst 30 cm. høi cementert kant eller kant av stampet lere over jorden og være forsynt med tett, tilstrekkelig høit overbygg og hengslet lokk.

Bunnen skal være dekket med pukksten eller flate stenheller. Jordsmonnet skal skråne fra brønnen til alle sider.

Brønnen skal tømmes og renses minst én gang årlig, eller så snart vannet viser sig mindre godt.

Hvor flere benytter samme brønn, skal brønnen forsynes med fast brønnbøtte eller pumpe.

4) Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen; de skal være overbygget og forsynt med tilhengslet lokk.

3 mai. 5) Helserådet kan forby benyttelse av mat- og drikkevann fra brønner, vannledninger eller bekker, når vannet antas å være skadelig for mennesker eller dyr, inntil forurensningen er fjernet.

Fjøset og melkens behandling.

§ 14. Fjøs skal være lyse. De skal holdes rene og godt utluftet. Storrengjøring minst én gang om året: Vaskning av gulv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann eller overstrykning med kalkpuss.

Efter rengjøring skal fjøset utluftes med gjennemtrenk i flere dager.

Kuene skal holdes rene.

Melkekar og melk må behandles med den største renslighet.

I ethvert fjøs skal der være vaskevannsstol med vaskevannsfat, såpe og rent vann og rene håndklær.

Den som melker skal være iført rent hvit armforklær og skal før melkingen begynner såpevaske sine hender og vaske kuens jur og spener med en ren hvit klut. Melken må snarest bringes ut av fjøset.

Melk må ikke opbevares i beboelsesrum. Kan dette ikke undgås, må de kar hvori den opbevares være tildekket.

Ikke under nogen omstendighet må dog melken opbevares i soverum eller rum hvor syke mennesker oppholder sig.

Ved sykdom blandt besetningen (herunder også innbefattet lettere sykdommer som jurbetendelse og diaré) eller annen smittsom sykdom i husstanden skal alt salg av melk stanses og forholdet meldes til nærmeste helserådstilsynsmann, som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

Kjøtt av selvdøde dyr eller av dyr som er slaktet på grunn av sykdom, må ikke frembys til salg, uten at det er undersøkt av autorisert dyrlæge og av ham ved skriftlig erklæring godkjent som anvendelig til menneskeføde.

Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i ethvert fjøs hvorfra melk til salg eller leveranse finner sted.

Om salg av nærings- og nydelsesmidler o s v.

§ 15. 1) Til bruk for mennesker må der ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sundhetsskadelige nærings- eller nydelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for sundheten,

fordi de inneholder giftige eller for organismen skadelige bestanddeler. 3 mai.

2) Det er forbudt å selge nærings- eller nydelsesmidler som er tilsatt noget stoff, som av helserådet anses skadelig for sundheten, eller som anses skikket til å skjule at vedkommende vare er bedervet.

3) Ethvert alvorligere sykdomstilfelle som enten er eller gir mistanke om å være opstått ved nydelse av bedervede eller forfalskede næringsmidler, skal av tilsynsmannen eller i tilfelle av den behandlende læge uopholdelig meldes til helserådets ordfører med opplysning om de antagelige årsaker til sykdommen og med andre opplysninger.

4) Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby at der blir solgt nærings- eller nydelsesmidler, som kommer fra eller falbys på steder hvor der ikke blir iaktatt den tilbørlige renslighet ved varens tilvirkning, oppbevaring eller forsendelse.

5) Helserådet er i øiemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver som eieren dog kan kreve betalt efter almindelig pris, hvis det viser sig at det ikke er nødvendig å skride inn overfor vedkommende vare.

6) Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- eller nydelsesmidler, som er kommet fra eller selges fra steder hvor der forekommer tilfelle eller finnes nogen basilleutskiller av farlig smittsom sykdom, som kan utbres med varene.

7) Hvor det er nødvendig kan helserådets ordfører sraks skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet. Dette kan beslutte at varer som finnes skadelige, skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

Om butikker.

§ 16. 1) Enhver butikk skal holdes ren og godt utluftet. Utenfor inngangsdøren skal der være anbragt fotskraper; golv og disk skal daglig rengjøres. Tørr feining er forbudt. Der skal finnes et tilstrekkelig antall spyttebakker, hvis bunn skal være fylt med fuktig sagflis, torvstrø eller lignende. Spyttebakkene skal tømmes og rengjøres hver dag og innholdet brennes. Spyting på golv og i krokar må ikke tillates.

2) Alle slags matvarer skal beskyttes mot støv og annen urenhet så vel i butikken som i tilberedningsrum og lagerrom. De skal anbringes i rene tildekkede kar, i tette skuf-

3 mai. fer eller i skap med dører. Vekt og måleredskaper som benyttes ved handel med matvarer skal være rene, når de brukes. Mål og kar hvis glassur eller fortinning er defekt, skal kasseres eller istandsettes.

3) Melk og fløte må ikke opbevares sammen med varer som kan gi dem usmak, forurensning eller bederive dem (f.eks. fisk, gammelost, parafin, poteter og lign.). All melkehandel må foregå fra egne butikker (melkebutikker) eller egne rum, hvor den allerstørste renslighet må iakttas.

4) Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i avis-papir eller urent papir. Ved ombringelse og transport av melk, fløte og andre matvarer skal de beskyttes mot regn, støv og all annen forurensning.

5) I butikker hvor matvarer forhandles skal der være vaskestell med tilbehør, og betjeningen pålegges jevnlig å vaske sine hender.

6) Tobakksrøking er forbudt i butikker hvor der selges matvarer.

7) Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem de kjøper. Hverken kunder eller betjening må sitte på disken eller andre steder hvor matvarer anbringes. Opslag herom og forbud mot spyting på gulvet skal finnes på lett iøinefallende sted.

8) I enhver butikk skal et eksemplar av disse bestemmelser være opslått.

Forskrifter for bakerier.

§ 17. 1) Bakerier eller rum som står i åpen forbindelse hermed, må ikke benyttes som sovested. Gulv, vegger og tak skal være i slik stand at de lett kan vaskes. Hver dag efter endt arbeide skal gulvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under rengjøringen må bakverket omhyggelig tildekkes eller fjernes. Aske og annet avfall fjernes hver dag.

2) Uvedkommende gjenstander som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrommene eller hindre at disse gjøres rene må ikke finnes i bakeri, eller i de rum står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjeer, matspann eller lignende opbevares i arbeidsrommene, likeså litt gangklær.

3) Baketraug, bakebord, surkasser samt andre til bakning benyttede gjenstander som hyller, plater, fjeler m. m. må holdes omhyggelig rene; de må ikke brukes til å sitte på. Smør, melk eller andre stoffer som brukes til fremstilling

av bakverk, må opbevares i lukkede kar. De stoffer som brukes til strykning av bakverk, må bare tillages for dagens behov. Strykevisker må rengjøres hver dag med kokende vann.

4) Melsekker skal børstes og renses omhyggelig for smuss før innholdet tømmes i baketrauet.

5) I bakerier er bruk av enhver form av tobakk forbudt, og piper og tobakk må ikke legges på sådanne steder at mel, deig eller brødvarer forurenses.

6) Bakerne skal under sitt arbeide være iført en egen drakt, som ikke må brukes utenfor bakeriet, og som må skiftes ren minst én gang i uken.

7) I bakeriet skal der være vaskestell, såpe og rene håndklær. Bakerne skal rense negler og vaske hender og armer før og etter deig- og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosettet.

Det er forbudt personer som lider av utslett på hender eller armer å arbeide i bakerier.

8) Alle brødvarer skal behandles med største renslighet, og ved ombringelse eller forsendelse føres i tildekkede kurver eller rene kasser.

9) Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i bakeriet.

Forskrifter for hoteller, losjihus, kaféer og lignende.

§ 18. 1) I et hvert soveværelse tillates kun anbragt så mange, at der på hver person kommer minst 10 kubikmeter luft. Vindusflaten må utgjøre minst $\frac{1}{10}$ av gulvflaten, såfremt helserådet ikke anderledes bestemmer. Værelsene skal grundig utluftes hver dag. Gulvet skal vaskes hver dag. Hovedrengjøring av værelsene skal skje minst 4 ganger årlig.

2) Der skal brukes putevar, lakener og lerretsposer til overbredselse, som skal skiftes for hver ny losjerende. Sengklærne skal vaskes eller dampes minst 4 ganger om året og sengene skal hver dag stå opslått minst 3 timer til utluftning. Ved hver seng skal finnes spyttebakke som skal tømmes hver dag. Spyting på gulvet er forbudt.

3) På værelset skal finnes vannkaraffel og dessuten et glass for hver losjerende, vaskefat og såpe samt håndklær for hver person. Dette siste skiftes rent for hver ny losjerende.

4) Privatet skal hver dag efterses og vaskes. I privetet skal der være klosettpapir og spyttebakke.

5) Dersom verten erfarer at han har eller har hatt personer lidende av smittsom sykdom i losji, skal han øieblikke-

3 mai. lig melde dette til helserådets ordfører og etterkomme de pålegg som denne gir.

6) I ethvert værelse kan helserådets ordfører forlange et eksemplar av disse regler opslått, med opplysning om hvor mange der har lov til å bo på værelset.

7) I kaféer og hoteller skal alle tallerkener, kopper, glass, skjeer og andre spiseredskaper kokes efter å ha vært benyttet, før de påny brukes til servering for ny person.

8) De i punkt 7 gitte forskrifter gjelder også for alle ungdomshus og ungdomslag hvor der leilighetsvis foregår servering.

Skoler.

§ 19. Skolepultene skal såvidt gjørlig ha en for barna passende størrelse, og barn som ser og hører dårlig, skal plasseres nærmest tavlen eller katetret.

Når en lærer har grunn til å anta at et skolebarn lider av utøi, skabb eller annen smittsom hudsykdom, skal han sende barnet hjem med skriftlig opfordring til vedkommende i hjemmet om å sørge for, at barnet blir befridd for sin hudsykdom eller for utøi.

Barnet optas ikke pånytt i skolen, medmindre det har helbredsattest fra læge eller sykdommen åpenbart er stanset og vedkommende persons og klær er forsvarlig rensset.

På samme måte skal et skolebarn som læreren antar lider av annen smittsom sykdom bli sendt hjem med skriftlig opfordring om at læge må bli rådspurt.

Læreren skal likeledes sende hjem barn som ser svake og dårlige ut og ikke orker å følge med i undervisningen, med skriftlig opfordring om, at læge må søkes og rådspørres.

Drikkevannsinnretninger ved skolene må godkjennes av helserådet. Felles drikkekar må ikke brukes.

Om offentlige boksamlinger.

§ 20. 1) Bøker må ikke utlånes til personer som lider av smittsom sykdom, eller til personer som tilhører husstand innen hvilken der er smittsom sykdom.

2) Hvis en person som har tillåns bøker fra offentlig boksamling, blir angrepet av smittsom sykdom, eller sådan bryter ut innen den husstand han tilhører, skal bøkene, før de utlånes påny til andre, desinfiseres overensstemmende med § 22 punkt 10.

3) Alle bøker i en offentlig boksamling skal én gang årlig efterses av den som forestår boksamlingen sammen med vedkommende helsekrets' tilsynsmann. Særlig skitne og utbrukte bøker skal da kasseres.

Forskrifter for fiskefartøier og fiskefarkoster. 3 mai.

§ 21. 1) Ovnsrør i underbringelsesrum må ikke ha spjeld av hensyn til faren for kullosforgiftning, og må øverst være forsynt med en ordentlig trekkhatt. Matstell og kokning skal foregå så renslig og ordentlig som mulig. Spiseredskaper, kokekar og andre kjerler skal vaskes efter hver gangs benyttelse.

Vannkoppen i vanntønnen må ikke brukes til å drikke av, i det hele er fellesting her forbudt.

Spytning på dekk, dørk og i kroker er forbudt.

2) Lugarer og maskinrum og styrehus skal vaskes før og efter endt fiskesesong og om sommeren såvidt gjørlig i lengere tid utluftes.

3) Som mannskap må ikke medtas personer som man vet lider av smittsom sykdom. Er hovedsmannen i tvil, kan han avkreve mannskapet lægeattest.

4) Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått ombord i ethvert fiskefartøi.

Om smittsomme sykdommer, dødsfall m. m.

§ 22. 1) Når en tuberkuløs hvis sykdom er forbundet med smittefarlig avsondring skifter bolig, skal melding om flytningen sendes til helserådets ordfører av den fra hvem den syke flytter.

2) Helsetilsynsmennene har hver i sin krets en særlig plikt til å påse at helseforskriftene overholdes, men også å være opmerksom på smittsomme sykdommer som kan forekomme for i tilfelle å melde dette til helserådets ordfører.

3) Ved opptreden av sykdomstilfelle som det kan være grunn til å tro er av ondartet smittsom beskaffenhet, skal den husbond eller husfar som har gjort anmeldelse derom, tillike dra omsorg for betryggende avsondring så vidt omstendighetene tillater. Avsondringen må omfatte ikke alene den syke selv, men også den eller dem som pleier den syke, samt sengklær, gangklær og andre bruksgjenstander som de benytter eller den syke har benyttet de nærmeste dager før sykdommen brøt ut. Matvarer må ikke opbevares i det rum hvor den syke opholder sig.

4) Inntil læge er kommet til stede og har meddelt nærmere forskrifter må samkvem mellem det sted hvor sykdommen er optrådt og andre steder innskrenkes til det minst mulige. Navnlig må personer som hører til samme husstand som den syke ikke uten nødvendighet delta i møter eller sammenkomster av større antall mennesker.

Uvedkommende personer må ikke tilstedes adgang til

3 mai. det rum hvor den syke opholder sig. Sammenkomster i selskapelige eller andre øiemed som ikke er uopsettelige, må ikke avholdes i det smittede hus eller på dets gårdsplass.

5) Når læge er kommet til stede kan han foreløbig treffe de anordninger og forføininger med hensyn til avsondring av den syke og hans omgivelser og med hensyn til rensning av sykeværelset og de under sykdommen brukte gjenstander, som sykdommens beskaffenhet gjør nødvendig og omstendighetene tillater.

Det overlates til lægens skjønn efter omstendighetene å meddele forskriftene i skriftlig form.

De må i ethvert fall nøie efterkommes, og er gjeldende inntil de tilbakekalles av lægen selv eller opheves av helserådet eller dets ordfører.

6) Leveres det melk eller andre fødemidler til salg fra det sted hvor sykdom har optrådt, må dette straks opføre inntil tillatelse er meddelt av helserådets ordfører.

7) Barn fra den husstand hvor sykdommen har optrådt må ikke søke skole før tillatelse er meddelt av helserådets ordfører. Såfremt sykdommen optrer i lærerens husstand, og han bor i samme hus som skolen holdes, må skolen lukkes inntil helserådets ordfører har gitt nærmere bestemmelse.

8) Så snart meddelelse om det inntrufne sykdomstilfelle og de i den anledning trufne forføininger er kommet til helserådets ordfører, har han å treffe de videre forføininger som efter tilfellets beskaffenhet er nødvendige.

9) Gang-, sengklær og andre gjenstander som har vært brukt av personer som har lidt av smittsom sykdom, eller har stått i rum hvor disse personer har opholdt sig, må ikke avhendes eller overlates andre til bruk før de er rensset efter nærmere bestemmelse av helserådets ordfører.

10) Rum hvor personer lidende av smittsom sykdom har opholdt sig skal også renses efter anvisning av helserådets ordfører.

11) Lik av personer som er døde av smittsom sykdom utenfor herredet må ikke uten helserådets tillatelse, og kun under iakttagelse av de forsiktighetsregler som dette måtte bestemme, bringes til stedet.

12) Lik må ikke henligge så lenge at der ved stank eller forrådnelse voldes ulemper.

13) Efter dødsfall av smittsom sykdom skal sykeværelset desinfiseres før det tas i bruk.

Almindelige bestemmelser.

§ 23. 1) Eier eller leier av hus er som sådan ansvarlig for at alle de plikter opfyilles som påbydes i disse helseforskrifter.

2) Fartøier som henligger innen herredet og deres besetninger er med hensyn til helseforholdene ombord undergitt helserådets bestemmelser. 3 mai.

3) Undlater nogen innen den av helserådet fastsatte frist å treffe de foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovmedholdige beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

4) Helserådets ordfører kan treffe avgjørelser på helserådets vegne hvor en hurtig beslutning er påkrevet, og det ikke er tid til å vente på at samlet helserådsmøte holdes. Saken forellegges derefter snarest for helserådet.

5) Under særegne forhold kan helserådet på andragende derom tilstå avvikelser fra eller lempelser i disse helseforskrifter. I uopsettelige tilfelle kan helserådets ordfører midlertidig dispensere.

6) Helserådets medlemmer og helsetilsynsmennene skal påse at disse helseforskrifter blir overholdt. Overtredelser blir å melde til helserådets ordfører, som i fornødent fall skal foranledige overtredelsene påtalt og straffet efter den til enhver tid gjeldende lovgivning.

7) Herredsstyret besørger trykt det nødvendige antall eksemplarer av disse forskrifter til utdeling innen herredet. Et eksemplar av disse forskrifter skal være opslått i lokaler som leilighetsvis brukes av et større antall mennesker.

8) Foranstående helseforskrifter trer i kraft 3 måneder efter at de er approbert.

Kongelig resolusjon, hvorved bestemmes:

3 mai.

1. I medhold av § 6 i lov om vernskogens bevarelse og mot skogens ødeleggelse m. v. av 8 august 1908 og herredsstyrets beslutning i møte den 12 mars 1929 stadfestes nye skogvedtekter for Øyslebø herred, Vest-Agder fylke.

2. De under 22 juni 1917 approberte skogvedtekter for herredet opheves fra den tid de nye vedtekter trer i kraft. De nye skogvedtekter er sålydende:

§ 1. Det er ulovleg å hogga til sal eller industriell tilverking barte som ikkje er 23 cm. i tvermål målt på breidaste kanten utanpå borken 1,5 m. frå høgste rotgrein.

§ 2. Forbodet gjell ikkje vindfall og heilt turre tre. Heller ikkje tre som er blekt av uppsynsmannen, staten sin skogforvaltar, fylkesskogmeisteren eller deira assistenter. Med deira hjelp vil der vera høve til:

a. Reinskehogst, hermed er meint hogst av underkuva, sjuke, sundbrotne og skadde tre.

b. Tynningshogst, d. v. s. tynna tette holt, ei hogst som hev til mål å gjera skogen meir voksterleg og verdfull.

3 mai. c. Alle tidhøvelege slutthogstar, det er å hogga mogne tre av umsyn til ny vokster.

§ 3. Bartre må ikkje hoggast til sal eller industriell tilverking utan blekkjing fyreåt. All hogster vert å melda til skogrådet minst 14 dagar fyrr blekkjingi er tenkt igangsett. I samband med slik melding må gjevast upp staden for hogstren, kva slag vyrke det gjeld, og kor mykje det um lag skal hoggast. Blekkjing kan setjast i gang med kortare varsel når skogrådet gjev sitt samtykke til det.

§ 4. Skogrådet kan gjeva skogeigarar fyrebils lov til sjølv å blekkja på den måte, som er nemnd i § 2, men skogrådet hev rett til, soframt dette finn, at skogeigaren blekkjer eller høgg til skade for skogen, straks og stogga eigaren i arbeidet og gjeva påbod um at vidare hogst må vera etter utblekkjing som § 2 fastsett.

Ved all blekkjing skal det setjast att so mange le- og fratre, som er naudturvelege for ettervokstren.

Desse trei skal merkjast på ein sers måte, må ikkje verta skadde eller tekne burt utan løyve frå ein av dei fyrr nemnde tenestemenn.

§ 5. Der vert skipa eit skogråd for heradet på 5 mann med kvar ein varamann.

Skogrådet vel seg imillom formann og varaformann.

Formannen kallar saman til møte når han finn det påkrevd eller når andra av rådslemerne krev det.

Skogrådet tilsett uppsynsmenn og fær i stand reglar for desse. Skogrådet hev å sjå etter at vedtekterne vert haldne og melda vedtektsbrot til politiet.

Årsmelding vert å senda til heradstyret fyrr utgongen av juni månad og avskrift av denne til den offentlege skogfunksjonær som hev yvertilsynet med at vedtekterne vert haldne i heradet.

Skogrådet skal føra protokoll yver dei saker som kjem fyre og lista yver innmelde hogster, krav um blekkjing m.m. og dei i kvart einskild høve gjorde vedtak.

§ 6. Løn til uppsynsmennene vert betala av heradskassen mot at denne fær att av staten det den etter lovi hev krav på.

Alle utlegg til blekkjing ved uppsynsmannen vert skift med eine halyparten på heradskassen og den andre halypart på den skogeigar som fær blekkjingi.

§ 7. Vert parterne usams um blekkjingi, skal skogrådet avgjera usemja.

§ 8. Brot på desse vedtekter vert straffa.

Utgiver: Byråchef M. Hofgaard.

Grøndahl & Søns boktrykkeri. Oslo.